

Predmet C-411/19**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

27. svibnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

16. siječnja 2019.

Tužitelji:

WWF Italia o.n.l.u.s. i drugi

Tuženici:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS)

Predmet glavnog postupka

Tužba podnesena pred Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Okružni upravni sud za Laciju, Italija) (u daljnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev) kojom se traži poništenje akata kojima su talijanska tijela utvrdila usklađenost s odredbama na području okoliša jednog idejnog projekta cestovnih radova.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku upućen u skladu s člankom 267. UFEU-a odnosi se na moguću neusklađenost s pravom Unije talijanskog zakonodavstva i upravnih mjera kojima je, u ovom slučaju, u pogledu usklađenosti s odredbama na području okoliša, omogućeno odobrenje idejnog projekta cestovnih radova o kojem je, međutim, drugo upravno tijelo koje je prethodno donijelo odluku u istom pogledu, dalo negativno mišljenje.

Prethodna pitanja

1. Protivi li se članku 6. Direktive 1992/43/EEZ, u vezi s Direktivom 2009/47/EZ u dijelu u kojem je primjenjiva na ovaj predmet, primarno nacionalno zakonodavstvo i s njime povezano sekundarno provedbeno zakonodavstvo, kao što je prethodno navedeno, kojim je tijelu koje je u posljednjem stupnju nadležno za donošenje odluke o usklađenosti idejnog projekta radova s odredbama na području okoliša, omogućeno da, u slučaju obrazloženog neslaganja ministra okoliša i teritorijalne i pomorske zaštite, izda suglasnost i time da pristanak za nastavak postupka, pri čemu se poziva na postojanje prevladavajućeg javnog interesa, unatoč tomu što je državno tijelo nadležno za zaštitu okoliša utvrdilo da ne postoji mogućnosti za utvrđivanje eventualnih zahtjeva i mjera ublažavanja za verziju projekta za koju se izdaje odobrenje, za čiju se procjenu učinaka na okoliš već dalo negativno mišljenje?

2. Protivi li se navedenim direktivama rješenje kao što je ono koje je doneseno, u kojem se, s ciljem odobrenja idejnog projekta radova koji podliježu postupku procjene učinaka na okoliš, smatra da navedeni „prevladavajući javni interes” koji se isključivo temelji na većoj ekonomskoj učinkovitosti radova, njihovoj usklađenosti s krajobrazom, povijesnom, kulturnom i društveno-gospodarskom zaštitom, te na potrebi za dovršetkom transeuropske cestovne mreže, u ovom slučaju TEN-[T] mreže, koja je definirana kao „sveobuhvatna” Uredbom (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013., ima prednost pred ekološkim interesom, čak i kada već postoji alternativno rješenje koje je već odobreno u ekološkom pogledu?

3. Je li u skladu s navedenim zakonodavstvom Zajednice rješenje kao što je ono koje je doneseno, u kojem se smatra da se dodatna pojašnjenja i studije o značaju cestovne trase za okoliš, koja nije odobrena u okviru procjene učinaka na okoliš, uključujući procjenu utjecaja na područje, mogu odgoditi za konačni projekt, umjesto da se od predlagatelja zatraže daljnja pojašnjenja i studije za ublažavanje gospodarskih učinaka i učinaka na krajobraz alternativne trase koja je već odobrena u ekološkom pogledu?

4. U tim okolnostima i u slučaju potvrdnog odgovora u pogledu usklađenosti [s pravom Europske unije] na prvo, drugo i treće pitanje, protivi li se navedenim direktivama rješenje kao što je ono koje je doneseno, u kojem se smatra da nije obvezujuće, u negativnom smislu, mišljenje o neusklađenosti s odredbama na području okoliša koje je donijelo nadležno tijelo u postupku izdavanja odobrenja za idejni projekt radova, kojim se provedba detaljnijih procjena učinaka na sastavnice krajobraza i okoliša tog područja, osobito u vezi s procjenom utjecaja na okoliš i posljedično predviđanje odgovarajućih mjera kompenzacije i ublažavanja učinaka, odgađa za konačni projekt?

5. Protivi li se navedenim direktivama rješenje kao što je ono koje je doneseno, kojim je subjektu predlagatelju prepušteno da pri izradi konačnog projekta radova prihvati zahtjeve, napomene i preporuke u vezi s krajobrazom i okolišem, koji su

utvrđeni tijekom sastanka službi koji je sazvan radi idejnog projekta, iako je, u pogledu navedenog, tijelo nadležno za zaštitu okoliša utvrdilo da ne postoji mogućnost za utvrđivanje bilo kakvih zahtjeva i mjera ublažavanja za varijantu nacrtu za koju se izdaje odobrenje?

6. Protivi li se navedenim direktivama rješenje kao što je ono koje je doneseno, kojim je subjektu predlagatelju također prepuštena izrada studije o utjecaju radova na okoliš, uključujući takozvanu „ocjenu prihvatljivosti” koja je u potpunosti izrađena u skladu sa zakonskim zahtjevima koji su na snazi, na temelju koje će se provesti predmetna procjena utjecaja?

7. Protivi li se navedenim direktivama rješenje kao što je ono koje je doneseno, kojim je kao subjekt koji obavlja provjeru studije o utjecaju na okoliš, koja je prilog konačnom projektu radova, uključujući s ciljem utvrđivanja eventualnih dodatnih mjera ublažavanja i kompenzacije koje su nužne za zaštitu i očuvanje sastavnica krajobraza i okoliša predmetnog područja, određena treća strana (Regione Lazio (Regija Lacij, Italija)), koja je različita od subjekta koji je uobičajeno nadležan (Commissione VIA-VAS del Ministero dell'ambiente e della tutela del territorio e del mare (Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš Ministarstva okoliša i teritorijalne i pomorske zaštite, Italija)), zbog čega Komisiji za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš Ministarstva okoliša i teritorijalne i pomorske zaštite, u skladu i za potrebe članka 185. stavaka 4. i 5. Decreta legislativa n. 163/06 (Zakonodavna uredba br. 163/06) preostaje samo da nakon provedbe navedene provjere iznese naknadno mišljenje o usklađenosti konačnog projekta cestovnih radova sa zahtjevima u pogledu krajobraza i okoliša?

Navedene odredbe prava Unije i sudska praksa Suda

Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih [i poluprirodnih] staništa i divlje faune i flore (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima). Konkretno, uvodne izjave 1., 7. i 10., kao i članak 2. stavak 3., članak 3. stavak 1., članak 4. stavak 5. i članak 6.

Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica. Konkretno, uvodne izjave 6. i 12., kao i članak 2., članak 3. stavak 2. točka (b) i članak 4. stavak 4.

Osim toga, navedene su i sljedeće presude Suda Europske unije: presuda od 21. srpnja 2016., Orleans i dr., C-387/15 i C-388/15, EU:C:2016:583, t. 32., 35., 36., 39., 40., 43. do 48., 52. do 54., 57. do 64.; presuda od 3. travnja 2014., Cascina Tre Pini, C-301/12, EU:C:2014:214; presuda od 16. veljače 2012., Solvay i dr., C-182/10, EU:C:2012:82, t. 68. do 77.; presuda od 21. srpnja 2011., Azienda Agro-Zootecnica Franchini i Eolica di Altamura, C-2/10, EU:C:2011:502; presuda od 24. studenoga 2011., Komisija/Španjolska, C-404/09, EU:C:2011:768; presuda od 14. siječnja 2010., Stadt Papenburg, C-226/08, EU:C:2010:10; presuda od

20. rujna 2007., Komisija/Italija, C-304/05, EU:C:2007:532; presuda od 11. srpnja 1996., Royal Society for the Protection of Birds, C-44/95, EU:C:1996:297.

Nacionalne odredbe na koje se upućuje u zahtjevu za prethodnu odluku

Decreto legislativo del 12 aprile 2006, n. 163, Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (Zakonodavna uredba br. 163 od 12. travnja 2006., Zakonik o javnim ugovorima o radovima, uslugama i robi, o provedbi direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ) (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 163/2006). Konkretno:

- članak 165. stavak 3., kojim se uređuje sadržaj idejnog projekta infrastrukture, te se, među ostalim, određuje da, ako radovi podliježu procjeni učinaka na okoliš, idejni projekt mora sadržavati i studiju o učincima na okoliš;
- članak 182. stavci 1. i 2., kojima se propisuje obveza provedbe postupka procjene učinaka na okoliš;
- članak 183. stavak 6., kojim se određuje da je Consiglio dei ministri (Vijeće ministara, Italija) tijelo nadležno za donošenje odluke o usklađenosti s odredbama na području okoliša u slučaju u kojem je Ministarstvo okoliša i teritorijalne [i pomorske] zaštite izrazilo obrazloženo neslaganje;
- članak 185. stavci 4. i 5., u skladu s kojima Komisija za provjeru procjene učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš iznosi svoje mišljenje o usklađenosti konačnog projekta sa zahtjevima odluke o usklađenosti s odredbama na području okoliša.

Decreto legislativo del 29 dicembre 2011, n. 228 - Attuazione dell'articolo 30, comma 9, lettere a), b), c) e d) della legge 31 dicembre 2009, n. 196, in materia di valutazione degli investimenti relativi ad opere pubbliche (Zakonodavna uredba br. 228 od 29. prosinca 2011. o provedbi članka 30. stavka 9. točaka a), b), c) i d) Zakona br. 196 od 31. prosinca 2009. o procjeni ulaganja u javne radove) (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 228/11). Konkretno:

- članak 1. stavak 1., kojim je propisano da su „ [m]inistarstva [...] dužna provoditi *ex ante* i *ex post* procjene iz ove Uredbe kako bi se osigurala racionalizacija, transparentnost, djelotvornost i učinkovitost izdataka [...] koji su namijenjeni izvođenju javnih radova i javno korisnih radova [...]”;
- članak 4., kojim se predviđa da ministarstva izrađuju studije izvedivosti u svrhu utvrđivanja najboljih projektnih rješenja, kako bi se ostvarili ciljevi koji su utvrđeni *ex-ante* procjenom. Za radove čiji je procijenjeni trošak veći od 10 milijuna eura, ministarstva studiji izvedivosti prilažu i analizu rizika;
- članak 8. stavci 1. do 3., u skladu s kojim ministarstva utvrđuju smjernice za procjenu ulaganja u javne radove u područjima svoje nadležnosti.

Decreto del Presidente del Consiglio dei ministri del 3 agosto 2012 - attuazione dell'articolo 8, comma 3, del [decreto legislativo n. 228/11] (Uredba predsjednika Vijeća ministara od 3. kolovoza 2012. o provedbi članka 8. stavka 3. [Zakonodavne uredbe br. 228/11]). Konkretno, članak 2. stavak 1. točka (b), u skladu s kojim „*ex-ante* procjena pojedinačnih radova” znači djelatnost procjene iz članka 4. Zakonodavne uredbe br. 228/2011, koja se u pravilu provodi tehnikama koje su svojstvene analizi troškova i koristi, u svrhu utvrđivanja najboljih projektnih rješenja radi ostvarivanja ciljeva koji su utvrđeni procjenom infrastrukturnih potreba”.

Decreto del Presidente della Repubblica dell'8 settembre 1997, n. 357 - Regolamento recante attuazione della direttiva 92/43/CEE relativa alla conservazione degli habitat naturali e seminaturali, nonché della flora e della fauna selvatiche (Uredba Predsjednika Republike br. 357 od 8. rujna 1997., Uredba o provedbi Direktive 92/43/EEZ o očuvanju prirodnih i poluprirodnih staništa i divlje flore i faune) (u daljnjem tekstu: DPR br. 357/97). Konkretno:

- članak 5. naslovljen „Procjena utjecaja” propisuje sljedeće: „[...] 2. Predlagatelji prostornih planova [...] sastavljaju [...] studiju kojom se utvrđuju i ocjenjuju učinci koje plan može imati na područje, uzimajući u obzir ciljeve njegova očuvanja. [...]
- 3. Predlagatelji zahvata koji nisu izravno povezani i nužni za održavanje zadovoljavajućeg stanja očuvanosti vrsta i staništa prisutnih na tom području, ali koji bi mogli imati značajan utjecaj na to područje, pojedinačno ili u kombinaciji s ostalim zahvatima, dostavljaju, za potrebe procjene utjecaja, studiju za utvrđivanje i procjenu [...] glavnih učinaka koje takve zahvati mogu imati na [...] područje od značaja za Zajednicu ili na posebno područje očuvanja, uzimajući u obzir ciljeve očuvanja tih područja.
- 4. Za projekte koji podliježu postupku procjene učinaka na okoliš [...] koji se odnose [...] na područja od značaja za Zajednicu i posebna područja očuvanja, kako su određena ovom uredbom, procjena utjecaja provodi se u okviru tog postupka kojim se, u tom slučaju, uzimaju u obzir izravni i neizravni učinci projekata na staništa i vrste za koje su ta područja i zone utvrđeni. U tu svrhu, studija učinaka na okoliš koju sastavlja predlagatelj, mora sadržavati elemente koji se odnose na usklađenost projekta s ciljevima očuvanja koji su predviđeni ovom uredbom [...].
- [...]
- 9. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na područje i u nedostatku drugih pogodnih mogućnosti, plan ili zahvat ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne ili gospodarske prirode, nadležna upravna tijela poduzimaju sve kompenzacijske mjere kako bi se osigurala opća koherentnost mreže ‚Natura 2000’ i izvješćuju Ministarstvo okoliša i teritorijalne [...] zaštite [...].

- 10. Kada područja obuhvaćaju tipove prirodnih staništa i prioritetne vrste, plan ili zahvat za koji je procijenjen negativan utjecaj na područje od značaja za Zajednicu, može se provesti samo s obzirom na potrebe koje se odnose na zdravlje ljudi ili javnu sigurnost ili na druge zahtjeve od primarnog značaja za okoliš ili, nakon dostavljenog mišljenja Europske Komisije, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa”;
- članak 6. naslovljen „Područja posebne zaštite”, u skladu s kojim: „1. Mreža ‚Natura 2000’ obuhvaća područja posebne zaštite predviđena Direktivom 79/409/EEZ [...].
- 2. Obveze koje proizlaze iz članka 4. i 5. također se primjenjuju na područja posebne zaštite iz stavka 1.”.

Kratki pregled činjeničnog stanja i postupka

- 1 Azienda Nazionale Autonoma Stradale SpA (u daljnjem tekstu: ANAS) je 2015. zatražila pokretanje postupka „procjene učinaka na okoliš” (u daljnjem tekstu: procjena učinaka na okoliš) idejnog projekta dovršetka dionice Državne ceste br. 675 (u daljnjem tekstu: DC 675) koja povezuje luku Civitavecchia s intermodalnim čvorištem Orte. Navedeni zahtjev odnosio se na novu cestovnu dionicu (nazvanu „zelena trasa”), koja, prema mišljenju ANAS-a, ima niže troškove izgradnje u odnosu na drugu dionicu (nazvanu „ljubičasta trasa”), koja je već odobrena u pogledu učinaka na okoliš.
- 2 Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš (u daljnjem tekstu: Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš) pri Ministarstvu okoliša i teritorijalne i pomorske zaštite (u daljnjem tekstu: MOTPZ), utvrdila je 2016. nekoliko ekološki kritičnih točaka „zelene trase”, pri čemu je konkretno naglasila da se 14,4 km navedene dionice proteže kroz područje posebne zaštite i da je ona smještena na udaljenosti manjoj od jednog kilometra od područja od značaja za Zajednicu.
- 3 Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš dala je 20. siječnja 2017., na temelju razmatranja iz prethodne točke, negativno mišljenje o idejnom projektu „zelene trase”, pri čemu je također istaknula da bi se problemi koji se odnose na visoke troškove „ljubičaste trase” koja je prethodno odobrena, mogli riješiti tako da se ta trasa podijeli u dvije dionice.
- 4 Nakon tog negativnog mišljenja, Presidenza del Consiglio dei Ministri (Predsjedništvo Vijeća ministara, Italija) (u daljnjem tekstu: PVM), koja je na temelju članka 183. stavka 6. Zakonodavne uredbe br. 163/06 postalo tijelo nadležno za donošenje odluke o usklađenosti s odredbama na području okoliša, zatražila je od MOTPZ-a da dostavi procjene učinaka na okoliš i navede eventualne mjere kompenzacije i ublažavanja. Svojim mišljenjem od 7. srpnja 2017. Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš donijela je novo negativno mišljenje o „zelenoj trasi”, pri čemu je istaknula

da nije moguće utvrditi eventualne mjere kompenzacije i ublažavanja, kao što zahtijeva PVM.

- 5 Unatoč tom dodatnom negativnom mišljenju, PVM je 1. prosinca 2017. donio odluku o usklađenosti „zelene trase” s odredbama na području okoliša, na temelju „prevladavajućeg javnog interesa” koji zahtijeva dovršetak strateških pravaca koji povezuju različite glavne dionice u okviru transeuropske prometne mreže TEN-T, koja predstavlja „sveobuhvatnu” mrežu u smislu Uredbe (EU) br. 1315/2013. Osim toga, tom odlukom određeno je da će ANAS, u fazi izrade konačnog projekta, provesti studiju utjecaja na okoliš predmetne trase, koja će sadržavati i takozvanu „ocjenu prihvatljivosti”, na temelju koje će nadležna tijela provesti naknadnu „procjenu utjecaja na okoliš” (u daljnjem tekstu: procjena utjecaja na okoliš), pri čemu će poštovati zahtjeve, napomene i preporuke u vezi s krajobrazom koje su utvrđene tijekom sastanka službi koji je sazvao Ministero delle infrastrutture e dei trasporti (Ministarstvo infrastrukture i prometa, Italija) (u daljnjem tekstu: MIP).
- 6 Određene organizacije za zaštitu okoliša i određene fizičke osobe (dalje u tekstu zajedno: tužitelji) podnijele su pred sudom koji je uputio zahtjev tužbu protiv te odluke, kojom su zahtijevale njezino poništenje.
- 7 U međuvremenu, odlukom od 28. veljače 2018., Comitato interministeriale per la programmazione economica (Međuministarski odbor za gospodarsko planiranje, Italija) (u daljnjem tekstu: MOGP) odobrio je idejni projekt „zelene trase” i naveo da je Regija Lacij subjekt koji je zadužen za provjeru studije utjecaja na okoliš koja se prilaže konačnom projektu predmetnih radova.
- 8 Tu su potonju odluku tužitelji pobijali tužbenim zahtjevima koji su dodani tužbi koja je navedena u prethodnoj točki 6.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 9 U prilog tužbi koja je podnesena pred sudom koji je uputio zahtjev, tužitelji tvrde da je odlukom od 1. prosinca 2017., kojom je PVM odlučio o usklađenosti „zelene trase” s odredbama na području okoliša, povrijeđen članak 6. stavak 4. Direktive 92/43/EEZ koji je prenesen u nacionalno pravo člankom 5. Uredbe Predsjednika Republike br. 357/97. U skladu s tom odredbom, naime, „imperativni razlozi prevladavajućeg javnog interesa” mogu imati prednost pred razlozima zaštite okoliša samo ako su ispunjena dva uvjeta: „nedostatak drugih pogodnih mogućnosti” i poduzimanje „svih potrebnih kompenzacijskih mjera”. U ovom slučaju, oba navedena uvjeta nisu ispunjena, i, konkretno, s obzirom na nedostatak drugih pogodnih mogućnosti, tužitelji ističu da „ljubičasta trasa” koju su, osim toga, MOTPZ i MOGP već odobrili u pogledu učinaka na okoliš, predstavlja alternativu „zelenoj trasi” kojom se mogu ostvariti i javni interes u vezi sa zaštitom okoliša i interes koji je povezan s potrebom za provedbom projekta.

- 10 Dodatnim tužbenim razlozima kojima je tužba dopunjena, tužitelji osporavaju zakonitost odluke MOGP-a od 28. veljače 2018., kojom je odobren idejni projekt „zelene trase”, u dijelu u kojem se njome utvrđuje da je Regija Lacij subjekt koji je zadužen za provjeru studije utjecaja na okoliš, koja uključuje procjenu utjecaja na okoliš, koju ANAS treba dostaviti zajedno s konačnim projektom, te za utvrđivanje eventualnih dodatnih mjera ublažavanja i kompenzacije. U tom pogledu, tužitelji su istaknuli da Regija Lacij ne može provesti provjeru procjene utjecaja na okoliš, s obzirom na to da je ta provjera u nadležnosti Komisije za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš, koja je već donijela odluku o tom pitanju. Nadalje, tužitelji tvrde da se provjera procjene utjecaja na okoliš ne može ponovno provesti u sklopu konačnog projekta, s obzirom na to da ju je navedena komisija već provela.
- 11 Tuženici u svojim odgovorima na tužbu ističu sljedeće okolnosti: (a) da su pobijane odluke opravdane razlozima javnog interesa; (b) da je PVM iskoristio zakonom dodijeljenu ovlast kao tijelo koje u ovom slučaju odlučuje u posljednjem stupnju; (c) da je u idejnom projektu „zelene trase” provedena analiza troškova i koristi radova koje treba izvesti; (d) da su za „ljubičastu trasu” troškovi neodrživo povećani, tako da ona više nije izvediva; (e) da je ANAS primijenio inovativan i revolucionaran pristup u području procjene učinaka na okoliš, kojim se na objektivna način može mjeriti učinak novih radova na razne okolišne, krajobrazne povijesne, kulturne i društveno-gospodarske sastavnice.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 12 Sud koji je uputio zahtjev dvoji o tome je li procjena učinaka „zelene trase” na okoliš u skladu sa spomenutim zakonodavstvom Unije.
- 13 U tom pogledu, taj sud ističe da su odluka o usklađenosti s odredbama na području okoliša i naknadno odobrenje idejnog projekta predmetne trase doneseni tako:
- 14 da se smatralo da javni interes koji proizlazi iz nižih troškova radova i dovršetka strateških pravaca koji povezuju cestovne dionice unutar transeuropske mreže TEN-T, prevladava nad ekološkim;
- 15 da se nije uzela u obzir činjenica da je nadležno državno tijelo (Komisija za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš) već dalo izrazito negativno mišljenje, pri čemu je istaknulo da nije moguće utvrditi eventualne zahtjeve i mjere ublažavanja za varijantu „zelene trase” te je navelo da postoji alternativa u vidu „ljubičaste trase” koja je već odobrena u ekološkom pogledu, čiji su troškovi mogli biti smanjeni njezinom podjelom na dvije dionice;
- 16 da se omogućio nastavak postupka projektiranja i izvođenja cestovnih radova o kojima je riječ i da se provedba detaljnijih ocjena o učinku radova na okoliš, s posebnim naglaskom na procjenu utjecaja na okoliš i naknadno predviđanje (samo) mjera kompenzacije i ublažavanja učinaka, odgodila za konačni projekt;

- 17 da je u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Predsjednika Republike br. 357/97 kao subjekt koji je nadležan za provjeru studije o utjecaju na okoliš, koja je prilog konačnom projektu radova, uključujući s ciljem utvrđivanja eventualnih dodatnih mjera ublažavanja i kompenzacije koje su nužne za zaštitu i očuvanje sastavnica krajolika i okoliša predmetnog područja, navedena Regija Lacij, pri čemu je na temelju članka 185. stavaka 4. i 5. Zakonodavne uredbe br. 163/06, Komisiji za procjenu učinaka na okoliš i stratešku procjenu učinaka na okoliš MOTPZ-a, preostalo samo da iznese mišljenje o navedenim zahtjevima u pogledu krajobraza i okoliša u konačnom projektu;
- 18 da je predviđeno da pri izradi konačnog projekta radova, ANAS prihvati zahtjeve, napomene i preporuke u vezi s krajolikom i okolišem, koji su utvrđeni tijekom sastanka službi koji je sazvan u pogledu idejnog projekta te da, osim toga, izradi studiju o utjecaju na okoliš radova o kojima je riječ, na temelju koje će se provesti procjena utjecaja na okoliš.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev poziva se i na glavne argumente koje su iznijeli tuženici, i konkretno na okolnost iz prethodno navedene točke 11. podtočke (e), odnosno da je u ovom slučaju ANAS primijenio inovativan i revolucionaran pristup u području procjene učinaka na okoliš. S obzirom na taj inovativni pristup te u nedostatku konkretne sudske prakse u tom području, sud koji je uputio zahtjev smatra nužnim uputiti Sudu pitanja iz ovog zahtjeva za prethodnu odluku.

RADNI DOKUMENT